

Gain muldersweer, de rosmeulen mout er aan te pas komen!

Analyse van Lex: een vreemde weerkaart deze zaterdag. Een H boven de Baltische staten en Witrusland en een andere boven de Atlantische oceaan bij de Azoren. En daar tussenin wemelt het van de L-etjes met een miniem drukverschil. Het lijkt erop dat er weinig wind te verwachten is komend uit het ZO en met B 2 houdt het wel zo'n beetje op. Het occlusiefrent dat over de Noordzee nadert kan tegen de avond nog wat neerslag brengen waarmee de triestigheid voor de wakkere mulder alleen maar groter wordt. Ik kan er ook niets aan doen, *t is nait aans*.

Het KNMI vindt er dit van: *zaterdag zijn er wolkenvelden, maar op veel plaatsen is de zon ook af en toe te zien. Vooral in de middag kan er zeer lokaal een lichte bui voorkomen. De middagtemperaturen lopen uiteen van 8°C vlak aan zee tot 12-13°C in het zuiden van het land. De zwakke wind is eerst zuidelijk, later op de dag veranderlijk. (Bron: KNMI.)*

Vragen over het huiswerk

Lezen 5.1.3.e t/m 5.2.2

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
2. Het kruirad is bij een standerdmolen licht uitgevoerd. Waarom? Bij welk ander type molen kan ook met een verhoudingsgewijs licht kruitwerk worden volstaan?
3. Waar zitten de zonneblokken, de kruisplaten, de klauw, de binnensteekband, brasem en slekken? Welke onderdelen maken geen deel uit van de standerd?
4. Welke functie hebben de vertandingen van de steekbanden en hoeveel gewicht rust er op de kruisplaten ter plaatse van de klauw?
5. Hoe heet het bovenste gedeelte van de standerd en waar dient hij voor?
6. Waar zit het spoorblok, waar dient hij voor en moet hij ook gesmeerd worden?
7. Noem de belangrijkste balken in de kast, de dragende constructie zogezegd.
8. Waarom liggen de steenbalk en de korte burriebalken niet in het hart van de kast?
9. Noem de onderdelen van de staart bij een standaardmolen.
10. Welke functie hebben de trapbomen nog meer dan alleen het dragen van de traptreden?
11. Wat kunnen redenen zijn dat de molen zwaar kruit? En hoe is dat op te lossen?
12. Hoe worden de teerlingen gerangschikt in hoog en laag?
13. De hoge teerlingen liggen N-Z en de lage O-W

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen 5.1.3.e t/m 5.2.2

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag toepassen belast en welke onbelast?
Alles er maar voor en hopen dat er gedraaid kan worden. Malen wordt het niet. De vakmulder zou wat anders gaan doen, bijv. stenen billen, rondsmeren, kammen wassen, zakken repareren, lui- en afschietouw nakijken etc.
2. Het kruirad is bij een standerdmolen licht uitgevoerd. Waarom? Bij welk ander type molen kan ook met een verhoudingsgewijs licht kruierwerk worden volstaan?
Aangezien alle werktuigen in de kast van de standerdmolen zitten en de hele kast wordt gekruid oefenen de werktuigen geen ruimende krachten op het kruierwerk uit. Ook de paltrokmolen heeft zijn werktuigen allemaal binnen het te kruien gedeelte en deze oefenen eveneens geen krachten uit op het kruierwerk.
3. Waar zitten de zonneblokken, de kruisplaten, de klauw, de binnensteekband, brasem en slekken? Welke onderdelen maken geen deel uit van de standerd?
De zonneblokken zitten tussen de kruisplaten en de teerlingen tegen optrekkend vocht. De kruisplaten zijn twee balken die elkaar kruisen en rusten op de zonneblokken. De klauw zit aan de onderkant van de standaard en valt over de kruisplaten heen. De binnensteekband is een schuinlopende balk die het gewicht van de kast en standerd draagt en overbrengt naar de kruisplaat t.p.v. de teerling. Brasem en slekken maken geen deel uit van de standerd en zitten resp. vast onder de steenbalk en vast onder de lange burriebalken.
4. Welke functie hebben de vertandingen van de steekbanden en hoeveel gewicht rust er op de kruisplaten ter plaatse van de klauw?
De vertandingen vangen de neerwaartse druk op van de standerd naar de steekbanden. Op de kruisplaten ter plaatse van de klauw rust geen of heel weinig gewicht. Als dit wel het geval is zullen de kruisplaten doorzakken.
5. Hoe heet het bovenste gedeelte van de standerd en waar dient hij voor?
Het bovenste gedeelte heet stormpen, is kleiner van diameter en draait in de steenbalk. Hij zorgt ervoor dat de kast niet van de standaard afschuift.
6. Waar zit het spoorblok, waar dient hij voor en moet hij ook gesmeerd worden?
Het spoorblok zit tussen het voor en achterkalf van de lange burriebalken en sluit om de standerd. Hij voorkomt dat de kast teveel gaat bewegen op de zetel. Beetje reuzel op z'n tijd doet wonderen. Als hij te ver ingesleten is kan hij gemakkelijker worden vervangen dan de kalven.
7. Noem de belangrijkste balken in de kast, de dragende constructie zogezegd.
Lange en korte burriebalken, steenbalk en steenlijsten, daklijsten en windpeluw.
8. Waarom liggen de steenbalk en de korte burriebalken niet in het hart van de kast?
In verband met het gewicht van het gevluht liggen de steenbalk en de korte burriebalken wat naar de voorkant van de kast.

9. Noem de onderdelen van de staart bij een standaardmolen.
Staartbalk, kandelaars of hangbomen, trapbomen, windkoppel, loopschoren, slof of sleeptree.
10. Welke functie hebben de trapbomen nog meer dan alleen het dragen van de traptreden?
Ze fungeren ook als schoren die de kruidruk op de staartbalk opvangen.
11. Wat kunnen redenen zijn dat de molen zwaar kruit? En hoe is dat op te lossen?
Draaipunten te droog, dus vet aanbrengen bij de stormpen en bij het spoorblok. Kunnen we zelf. De steenbalk is doorgezakt. Een brasem aanbrengen onder de steenbalk, of de slekken onder de burriebalken dunner maken. Hier moet de molenmaker aan te pas komen.
12. Hoe worden de teerlingen gerangschikt in hoog en laag?
De hoge teerlingen liggen N-Z en de lage O-W

